

Waar bevinden zich de kansen in de sector?

Lezing voor Vereniging Agrarische Bedrijfsadviseurs over de Europese champignonsector

Dave Marcus, Lambert van Horen – 13 April 2017

Uitdagende situatie voor Nederlandse championntelers

Why Polish mushrooms score better in Germany than the Dutch

Did you know that Polish mushrooms generally score better than Dutch mushrooms among German buyers? LTO Vakgroep Paddenstoelen intends to work intensively and collectively on a structural approach to the sales opportunities and work on a healthy sector in the long term.

A German consumer prefers to eat German products. However less mushrooms are eaten in Germany than are produced there. The German buyer therefore buys products from other countries such as Poland or the Netherlands.

Rating
Polish mushrooms generally score better among the German buyers than the Dutch mushrooms. When asked they gave Polish mushrooms a better rating on:

- Price/quality ratio
- Very high quality/control
- Good quality available all year round
- Better consistent

LTO Vakgroep Paddenstoel communication approach we started in week 15. The goal

Source: ZLTO

Publication date: 5/25/2016

08.05.2016 | 11:30

Deutsche Champignonproduktion 2015 auf Rekordniveau

berlin - Die Champignonherzeuger in Deutschland haben im ein Rekordergebnis erzielt.

Wie der Zentralverband Garten (2.5.) unter Berufung auf den Bu Champignon- und Kulturpilzverband wurden im Jahr 2016 insgesamt produziert, damit habe sich das letzten Jahren kontinuierlich ges der Anteil an Frischeprodukten r

bron: www.fvgps.ru

In het uiterste noorden van het land, in Moermonnik, werden tijdens een inspectie 105,9 kilo Poolse appels, 152 kilo Poolse champignons en 21,6 kilo Poolse prei geïmporteerd. Ook trof de inspectie 20 kilo Turkse tomaten, en 4,6 kilo Turkse paprika aan. Horewel het om een klein volume gaat, werden de producten vernietigd.

Poland: New tranche of support for market withdrawal of fresh produce

The situation of Polish apple growers is more severe than a year ago, as they are struggling w excess volumes due to the impact of the Russian embargo. Prices this year are very low and many growers may have a problem finding cost-effective ways to dispose of the fruit by the en of June, because it is actually still necessary to get rid of some apples from last year's harvest in this sense, a lot of producers have benefited from the EU's mechanism for the fruit's withdrawal.

It is worth noting that, under this scheme, growers are given the chance to supply free fruit to authorized organizations or institutions involved in charitable activities. They consequently receive compensations from EU funds to cover the cost of both the product itself and its transport.

In this sense, the Agricultural Market Agency has just announced the application of the next tranche in the scheme for the withdrawal of fruits and vegetables from the market.

The maximum volumes allowed will include 1.248 tonnes of apples and pears, 802 tonnes of vegetables from the group including tomatoes, carrots, sweet peppers, cucumbers and aubergines, 247 tonnes of cabbage, cauliflower, broccoli and mushrooms, 1.271 tonnes of soft fruit, including plums and grapes and 1.521 tonnes of peaches.

The implementation of the operation to withdraw products from the market for free distribution or other purposes in accordance with the EU directive must be completed by 30 June 2016.

Source: echodna.eu

Publication date: 5/18/2016

Verdergaande consolidatie, weinig innovatie in de paddestoelensector

COMPANIES Banana giant Fyffes branches out into mushrooms

April 1, 2016

Fyffes, best known for importing and exporting tropical fruit, has bought Canada's largest mushroom producer.

The banana giant paid C\$145m (C98m) for Highline Produce, described as a "fully integrated mushroom business". That v...

Scelta Taste Accelerator wint Fi Innovation Award

2 december 2015 | 227 keer bekeken

Scelta Taste Accelerator (STA) heeft de overall **Fi Innovation Award gewonnen** tijdens ingrediëntenvakbeurs Fi Europe in Parijs. Het ingrediënt voor zoutreductie won ook de prijs in de categorie "Beste functionele innovatie".

STA van het Venlose Scelta Mushrooms gebruikt de natuurlijke kracht van de vijfde smaak umami.

Natuurlijk alternatief

Het ingrediënt, op basis van reststromen van de champignonsteelt, is een natuurlijk alternatief voor kunstmatige smaakversterkers als msg. Ook werkt het om zout te reduceren zonder smaakverlies. Met Scelta Taste Accelerator zijn zoutreducties in producten mogelijk tot 50 procent, geeft het bedrijf aan.

Drie varianten

Er zijn drie varianten. De STA-poeders en -vloeistoffen zijn bedoeld voor toepassingen in hartige producten als maaltijden, soepen, sauzen en vlees(waren). De versie met bakpoeder is voor brood, crackers, bagels en tortillas. Ook is er een versie voor gebruik aan de oppervlakten van producten, zoals chips, noten en hartige koekjes.

Co-innovatie, duurzaamheid

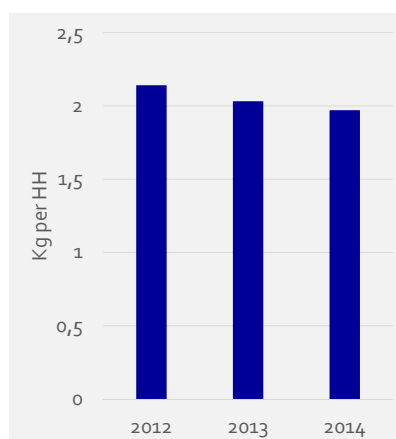
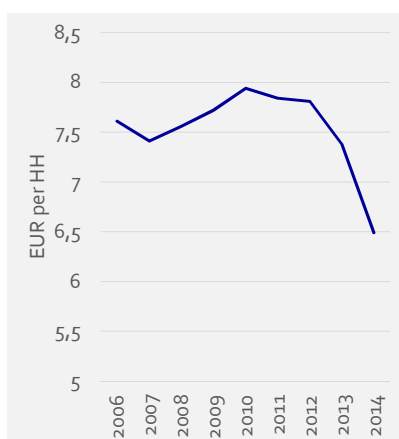
3

Markt voor witte champignons stagneert

Ned. champignon aankopen (waarde)

Ned. Champignon aankopen (volume)

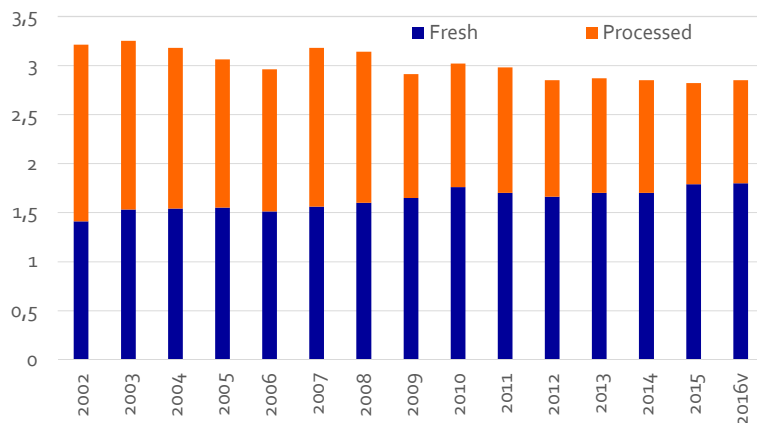
Source: GroentenFruithuis, 2016

4

Consumptie in veel landen van verwerkte naar verse paddestoelen

Duitse paddestoelen consumptie (kg/capita)

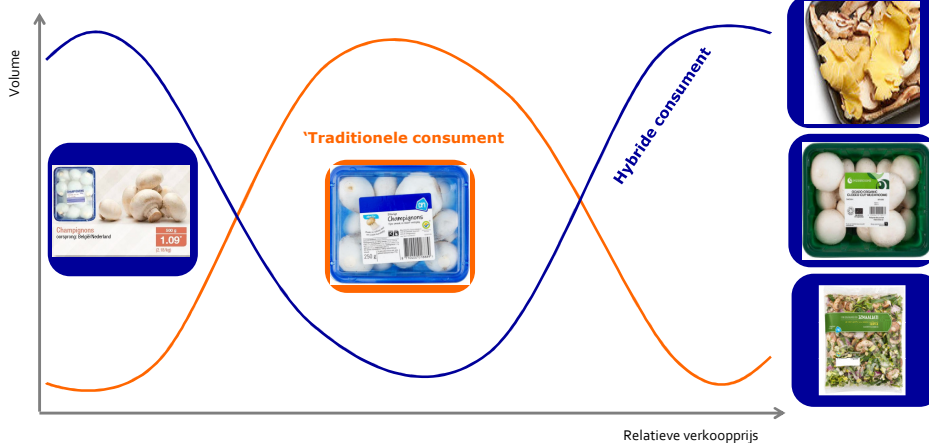
Bron: AMI, 2016

5

Consumentenvoorkeuren lopen steeds meer uiteen

Groei van de hybride consument

Source: IBM.

6

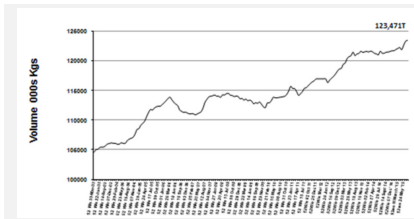
Goede lange-termijn-mogelijkheden

Rabobank

Blend campagne US

UK retail verkopen van paddestoelen

"The €2.7 million three year EU co-sponsored mushroom promotion in the UK and Ireland helps play its part by increasing sales in the target audience. The number of UK households buying mushrooms has increased by 600,000 and the proportion of households aged under 34 who buy mushrooms has increased by one third (Source: Kantar Worldpanel), during the three years of the More to Mushrooms, and the following first two years of the Just add Mushrooms campaign

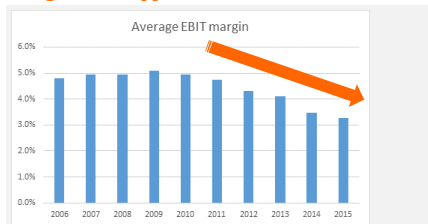
Source: Bord Bia, October, 2015.

7

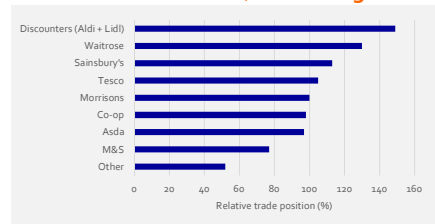
De food retail verandert drastisch

Rabobank

Marge druk bij food retailers

Polarisatie in UK retail (voorbeeld groente)

Tesco schrapt 24-uursopening door groei online

LONDEN - De Britse supermarktketen Tesco stapt bij 76-winkels in eigen land af van het principe van de 24-uursopening. Het aantal maandelijks klanten is de afgelopen jaren fors afgenomen.

Volgens Tesco wordt de verandering ingegeven door veranderende winkelpatronen van consumenten. Daarbij wordt vooral gevestigd op de groei van de online verkoop van supermarkten. Door de maandelijks sluiting heeft Tesco tijdens die tijd meer personeel nodig in winkels om de schappen te blijven vullen, zodat de winkels er in de ochtend beter bijliggen.

Aldi to open 80 more stores creating 5,000 jobs

Richard Hartley-Parkinson for Metro.co.uk Monday 15 Feb 2015 10:14 am

Waitrose and Iceland voted best UK supermarkets by Which? shoppers

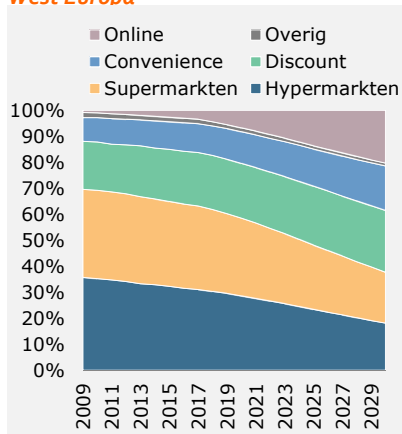
A new survey of shoppers has uncovered which supermarkets score highly for their in-store and online offerings.

Note: includes data of Aldi, Carrefour, Colruyt, Delhaize, Kesko Grocery, Mercadona, Morrisons, Sainsbury's, Tesco. Sources: annual reports, Bloomberg, Amadeus, Kantar according to Fresh Produce Journal, Rabobank, 2015

Online shopping is een game changer

Marktaandeelen food retail formats in West Europa

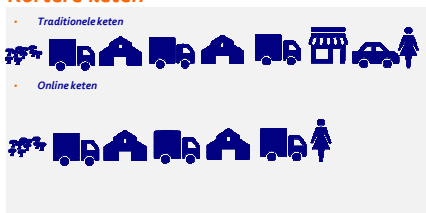
Source: Rabobank, IGD, 2015

The collage includes a tablet displaying a comparison chart of food retail formats, a smartphone showing a grocery list with items like 'Bananas', 'Milk', and 'Eggs', and a newspaper article titled 'Online vooral groente en fruit gekocht' (Online mainly vegetables and fruit bought).

Online shopping beïnvloedt keten

Kortere keten

Groter aanbod: niches, cross selling

The screenshot shows a product page for mushrooms. It features a main product 'Tesco Fineo 400g Mushrooms 1000' and several related products like 'Tesco Fineo 100g Mushrooms 1000', 'Tesco Fineo 50g Mushrooms 1000', and 'Tesco Fineo 25g Mushrooms 1000'. A red circle highlights a specific product.

Anderse verpakking en bewerking

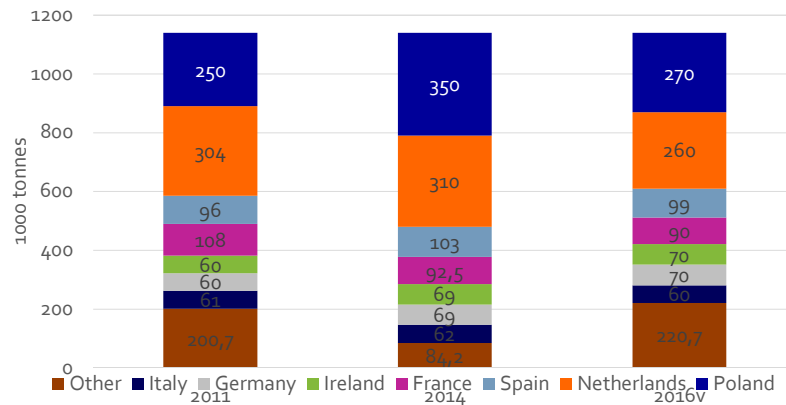
The screenshot shows a product page for 'AH Sperziebonen' (AH Chickpeas). It displays two packaging options: a 500g pack for €4.99 and a 100g pack for €0.99. The 500g pack is highlighted with a '3+ DAYS' guarantee badge.

Gegevens uitwisseling

The screenshot shows a product page for 'Cup Mushrooms essential Waitrose 500g'. It features a star rating of 4.5 out of 5, based on 13 reviews. The price is listed as £1.65. The page also includes social media sharing options and a '3 days guaranteed' badge.

Nederland 2^e producent in Europa met slechts 3% van wereldproductie

Country shares in European mushroom production

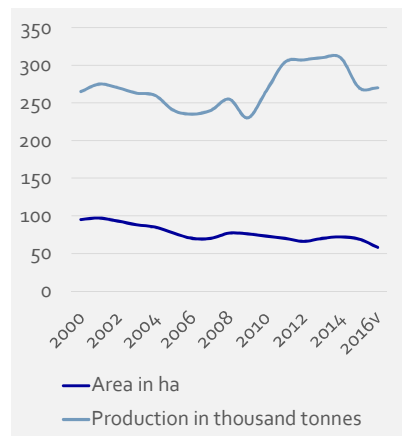

Bron: Rabobank raming.

11

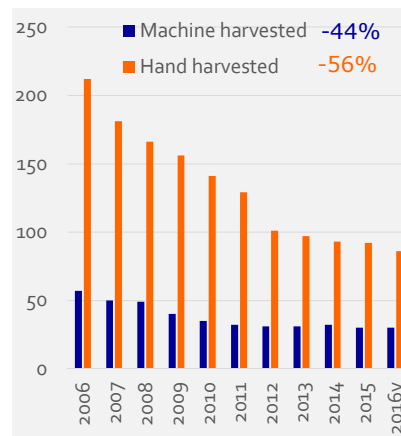
Ned. telers vergroten hun schaal maar minder dan in het buitenland

Champignonproductie in Nederland

Bron: CBS, 2016

Aantal champignontelers in NL

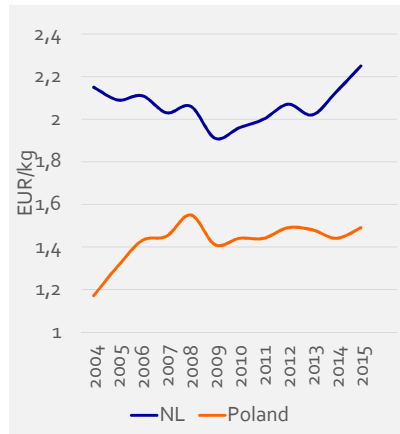

12

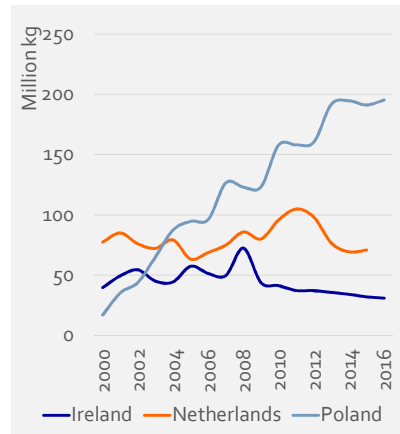
Polen is sterk concurrerend geworden door lage kostprijs

Verskil in exportprijs NL en Poland

Export verse paddestoelen

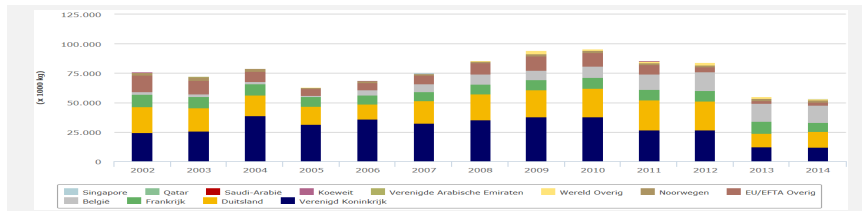
Bronnen: UN-COMTRADE, GEPC, LEI Wageningen-UR, 2016

13

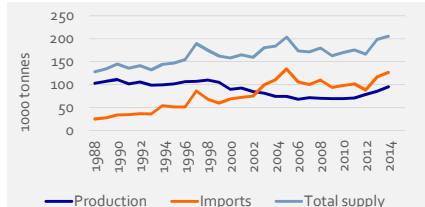
Local-for-local competition lijkt te stijgen

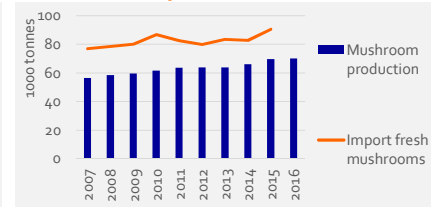
(Re-)export van verse Ned. champignons naar land van oorsprong

Productie en import UK

Productie en import Duitsland

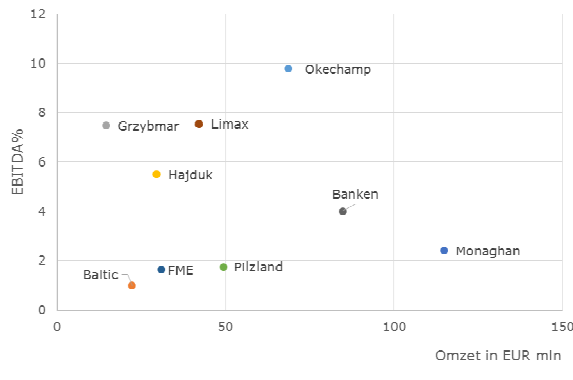

Bronnen: LEI Wageningen-UR, Eurostat, COMEXT, DEFRA, AMI, 2016

Poolse spelers zijn sterk in marketing en distributie

Omzet en EBITDA-marge van Europese bedrijven in verse champignons

Opmerkingen:
 - Turnover is year 2014, Pilzland 2012
 - EBITDA% is average 2010-2014, but Pilzland 2009-2012, Limax only 2014, and Baltic 2012-2014
 - Differences among companies are partly due to differences in type of activities

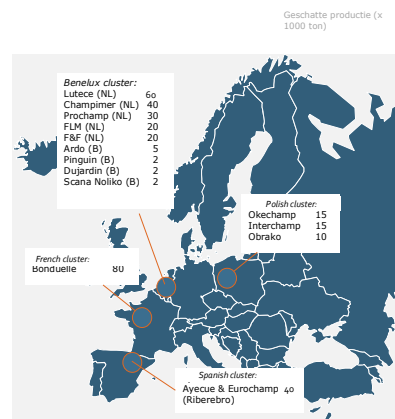
Source: Amadeus database, 2016

Nederlandse champignonverwerking staat er goed voor, maar...

- Nederlandse industrie heeft een concurrerende kostprijs
- Belangrijkste dreiging is uitbreiding van aanbod
- Concurrentiezaken zijn schadelijk
 - Boetes
 - Prijsoorlog tussen grote spelers
 - Prijstdruk van food retail
- Concurrentie vanuit China is beperkt, hoewel de industrie in China moderniseert.

Champignonverwerking in Europa

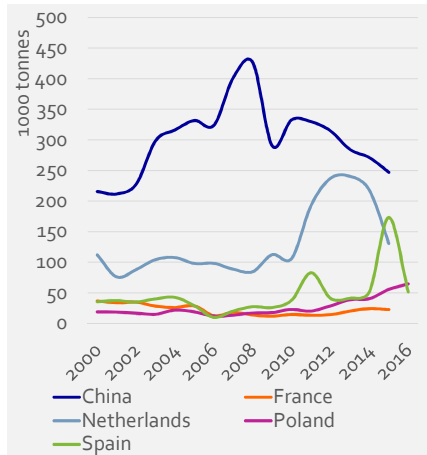
Bron: Rabobank raming.

16

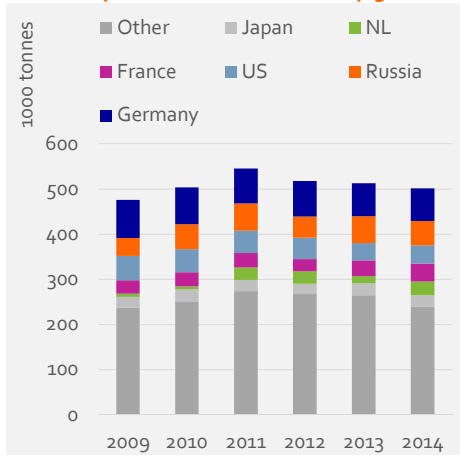
... , Nederland is de grootste exporteur in een verzadigde markt

Export van verwerkte champignons

Wereldimport van verwerkte champignons

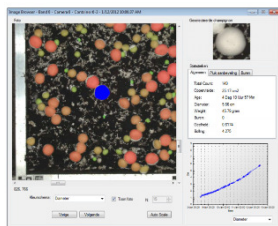
Sources: CBS, UN-Comtrade, 2016

Weinig innovaties in de teelt

Software en diensten voor productie- en kwaliteitsverbetering in de champignonkweek

HOME OOGSTWIJZER VERPAKINGSROBOT ONDERBOER EN ADVIES CONTACT

Oogstwijzer

Wat is de AMR Oogstwijzer?
De Oogstwijzer bestaat uit meerdere hardware en software modules die samen het oogstproces van champignons op verschillende punten automatisch verbeteren. Centraal in het systeem is de virtuele analyse module waarin champignons op het bed worden

Eenlaags Oogststelsel

www.limbraco.nl

WERELDWIJD

Limbraco werkt de pakketten getransporteerd met containers die afgemeten zijn met specifieke apparatuur voor een temperatuurgevoelig product zoals compost. Deze containers worden ook wel reekers genoemd. De lichte reis wordt onder gecontroleerde omstandigheden plaats om de kwaliteit van het product te hoog mogelijk te houden.

Daarom ondergaat ook de compost zelf een speciale behandeling om de invloed van eventuele temperatuurschommelingen zoveel mogelijk tegen te gaan. Daarnaast worden de pakketten ook op speciale wijze verpakt en gedroogd waardoor de compost eenvoudig getransporteerd wordt naar onze kassen. Per container kunnen circa 20 ton pakketten gepakket worden.

Elk pakkeet kunnen de pakketten enige tijd bewaard worden in een koelcel. Hierdoor kan de afname van vocht bij de binnentocht worden opgevoerd om deze vervolgens naar eigen behoefte in de kas te laten vallen.

Sector wordt gedomineerd door geïntegreerde bedrijven, NL-bedrijven blijven achter

Recente ontwikkelingen

- Greenyard Foods heeft aandelen van Lutèce Holding BV overgenomen (Lutèce is een wereldmarktleider in verwerkte champignons. Greenyard Foods (Euronext Brussels: GRYFO) is een wereldmarktleider in verse en verwerkte groente & fruit, bloemen, planten en toelevering.

GREENYARD

lutèce
food ingredients

- Scelta en Lutèce hebben het laatste decennium champignon smaakversterkers ontwikkeld. Deze smaakversterkers, gemaakt van voetjes e.d. kunnen in de voedingsmiddelenindustrie worden gebruikt.

Recente ontwikkelingen

- De grootste Nederlandse compostbedrijven (Walkro en CNC) hebben grote investeringsplannen voor uitbreiding van fase 3-capaciteit. Een flink deel van de (nieuwe) productie zal worden geëxporteerd.

- In samenwerking met bedrijven als DTO en Shasta wordt er meer en meer Nederlandse doorgroeide compost geëxporteerd naar verre bestemmingen (Maleisië, Egypte etc.)

21

Recente ontwikkelingen

- Canada's top champignon producent Highline Mushrooms (Canada) is verkocht aan het Ierse voedingsmiddelenbedrijf Fyffes.

- OkeChamp (Polen) heeft haar Nederlandse dochter F&F (Europe) verkocht aan FLM Ingredients (Netherlands). F&F (Europe) produceert diepgevroren champignons voor Europa en Noord-Amerika.

22

Uitdagingen voor de Nederlandse paddestoelensector

- Lage marges in Nederland vergeleken met bedrijven buiten Europa
- Beperkte innovaties en investeringen
- Verzadigde markt voor verwerkte champignons
- Zwakke ketenorganisatie in de keten voor verse champignons

23

Mogelijkheden primaire sector

- Specialties, premium products, biologisch
- Innovatie in verpakking, gemakproducten
- Local for-local productie in het buitenland
- Valorisatie van champost, voetjes e.d.
- Uitbreiding van marketing en promotie
- Alternatieve aanwending: vleesvervanging, snacks etc.
- Verbetering van ketenorganisatie
- Schaalvoordelen

24

Mogelijkheden toelevering en verwerking

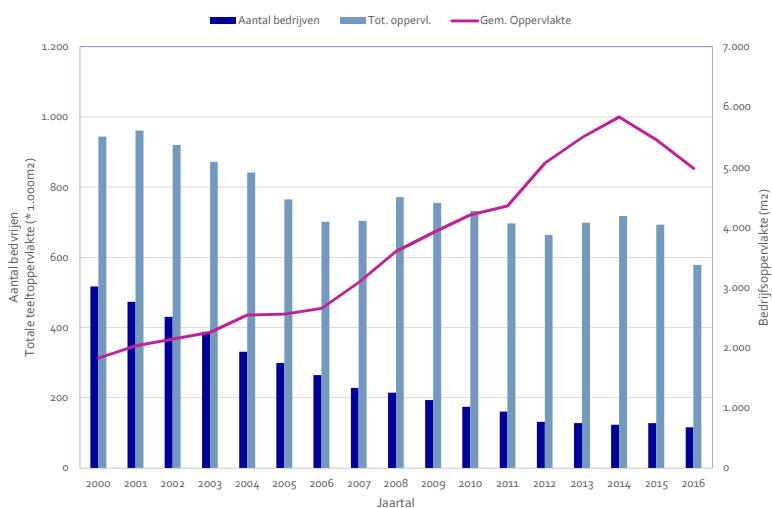

- Uitbreiding export fase 3
- Exportverhoging dekaarde (56% binnenland ca. 450.000 m³, 44% buitenland ca. 350.000 m³)
- Samenwerking toelevering in nieuwe markten (promotie, fairs, verkoop, training)

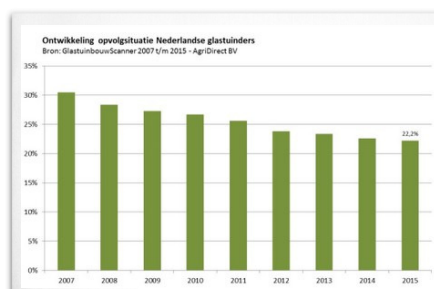
25

Ontwikkeling Ned. champignonteelt

26

Uitdagende situatie voor de bedrijfsadviseur in de champignonteelt

Bedrijfsopvolging in de agrarische sector

Weet jij waar je op moet letten bij bedrijfsopvolging?

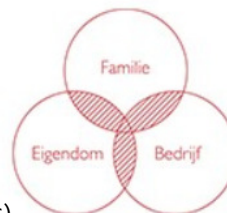
Bij de overdracht van een agrarisch bedrijf komt veel kijken. Je hebt niet alleen te maken met de formele punten zoals de levering van de onroerende zaken (de grond en de gebouwen e.d.), maar ook met de verhoudingen binnen de familie, omdat de meeste agrarische bedrijven familiebedrijven zijn. Bedrijfsopvolging in de agrarische sector heeft dan ook zijn eigen kenmerken.

Vraagstuk bedrijfsopvolging

- Naar schatting heeft ongeveer een kwart van de champignonteeltbedrijven een bedrijfsopvolger.
- Markt- en inkomensperspectief voor opvolger?
- Financierbaarheid nu én in de toekomst?
- Splitsing eigendom, exploitatie en familie?
- Financiële planning t.b.v. uittreedende ondernemer(s).

Noodzakelijke investeringen

Asbestsanering 2024 (evt. In combinatie met zonnepanelen)

Rabobank

Koeling (vervanging R22 in 2015 voltooid?)

Marketing

mushroom
valley

Samenwerking & innovatie

29

Bedrijfswaardering bij overname/verkoop

Rabobank

- Onroerend goed-transactie. Waarderingen van het OG vanuit verkopersperspectief of opvolgersperspectief?
- Going concern waardering champignonteelt? (Bijv. 5* (genormaliseerde) EBITDA minus benodigde CAPEX?)
- Voor externe koper: 2de locatie op afstand versus uitbreiding nieuwbouw
- Alternatieve aanwendbaarheid
- Noodzakelijke vervangingsinvesteringen

30

Vraagstuk stoppen

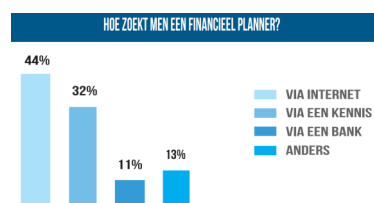
- Naar schatting heeft ongeveer een kwart van de champignonteeltbedrijven een bedrijfsopvolger.

Driekwart dus niet! (Bron: Agri Direct)

- Inkomenszekerheid en pensioenvoorziening
- Verhuur (hypotheek!), verkoop, verhuizing, gezinssituatie

- Financiële planning t.b.v. uittreedende ondernemer(s) (fiscaliteiten)

31

Dank u voor uw aandacht

dave.marcus@rabobank.nl

This document has been prepared exclusively for your benefit and does not carry any right of publication or disclosure other than to Coöperatieve Rabobank U.A. ("Rabobank"), registered in Amsterdam. Neither this document nor any of its contents may be distributed, reproduced or used for any other purpose without the prior written consent of Rabobank. The information in this document reflects prevailing market conditions and our judgement as of this date, all of which may be subject to change. This document is based on public information. The information and opinions contained in this document have been compiled or derived from sources believed to be reliable, without independent verification. The information and opinions contained in this document are indicative and for discussion purposes only. No rights may be derived from any potential offers, transactions, commercial ideas et cetera contained in this document. This document does not constitute an offer or invitation. This document shall not form the basis of or cannot be relied upon in connection with any contract or commitment whatsoever. The information in this document is not intended and may not be understood as an advice (including without limitation an advice within the meaning of article 1:1 and article 1:23 of the Dutch Financial Supervision Act). This document is governed by Dutch law. The competent court in Amsterdam, The Netherlands has exclusive jurisdiction to settle any dispute which may arise out of or in connection with this document and/or any discussions or negotiations based on it. This report has been published in line with Rabobank's long-term commitment to international food and agribusiness. It is one of a series of publications undertaken by the global department of Food & Agribusiness Research and Advisory. ©2016 - All Rights Reserved.

Rabobank